

Miljøstyrelsen

Jura
Journalnr. bedes anført ved besvarelse.
J.nr.M 1012/105-0011
Ref.: hhi/
Den 28. april 2005

2. partsmøde under Århuskonventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet

Konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet blev underskrevet på Århuskonferencen i juni 1998.

Konventionen er en aftale under FNs Økonomiske Kommission for Europa (UN ECE, som består af de europæiske lande, herunder øst- og centraleuropæiske lande og tidligere sovjetstater, samt af historiske årsager USA og Canada). På nuværende tidspunkt er der 30 lande, herunder Danmark, der er parter i konventionen.

Det andet partsmøde under Århus-konventionen (MoP 2) finder sted den 25.-27. maj 2005 i Almaty, Kazakhstan.

Organisatoriske forhold:

Højniveaudelen af mødet vil blive holdt på mødets sidste dag, hvor bl.a. hovedudfordringerne ved implementeringen af konventionen og den globale og regionale udvikling af princip 10 om inddragelse af offentligheden i miljøspørgsmål under Rio Deklarationen vil blive drøftet i to paneldiskussioner.

På partsmødet vil der på baggrund af bl.a. paneldiskussionerne blive vedtaget en ministeriel erklæring (Almaty-erklæringen).

Indholdsmæssige emner:

Nedenfor følger en gennemgang af de væsentligste indholdsmæssige emner, der kommer til drøftelse.

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Tlf.: +45 32 66 01 00
Fax: +45 32 66 01 00
Telex: 31209 miljøe dk
CVR-nr.: 25 79 83 76
EAN-nr.: 5798000863002(Drift)
EAN-nr.: 5798000863019(Tilskud)
Mst@mst.dk
www.mst.dk

- **Almaty Erklæringen**

Der foreligger et foreløbigt udkast til Almaty Erklæring, hvor bl.a. vigtigheden af implementering og overholdelse af Århuskonventionen og protokollen om registrering af forurening fra enkeltvirksomheder (PRTR-protokollen) er understreget, og vigtigheden af overholdelseskomiteens arbejde nævnes. Det fastslås, at den langsigtede strategiske vision for konventionen er at sikre rettighederne til et miljødemokrati med henblik på at forbedre miljøtilstanden og fremskynde en bæredygtig udvikling i den pan-Europæiske region og globalt.

Danmark er enig i det valgte fokus i deklARATIONEN, idet implementering og overholdelse er nøgleelementer for konventionens gennemførelse.

- **Elektronisk forureningsregistre (PRTR)**

I forlængelse af Århuskonventionen blev protokollen om registrering af forurening fra enkeltvirksomheder underskrevet ved ministermødet i Kiev den 21. maj 2003 (PRTR-protokollen) af 36 lande - herunder Danmark - samt EU. Endnu er der ingen parter, der har ratificeret protokollen. Protokollen vil blive implementeret i EU via en PRTR-forordning, der ventes at være færdigforhandlet i løbet af 2005. Den danske ratifikation afventer EU's forhandlinger af forordningen.

På partsmødet forventes status for implementeringen af protokollen at blive diskuteret.

- **Offentlighedens deltagelse i beslutningsprocesser vedr. GMO'er**

Med henblik på vedtagelse på partsmødet er der udarbejdet et udkast til beslutning om en konventionsændring vedrørende offentlighedens deltagelse i beslutningsprocesser for GMO'er.

Der foreligger 5 forslag til, hvordan parterne kan forpligtes til at sørge for offentlighedens inddragelse i afgørelser om GMO'er. Det mest vidtgående forslag lægger op til, at alle GMO aktiviteter skal være omfattet af konventionens generelle regler om offentlighedens inddragelse i beslutningsprocesser. Det mindst vidtgående forslag indebærer, at parterne opfordres til at inddrage offentligheden i overensstemmelse med deres nationale lovgivning under henvisning til Cartage-

na-protokollen, som ifølge forslaget bør have forrang frem for Århuskonventionen for så vidt angår GMO'er.

EU kan støtte de løsninger, som ikke forudsætter ændringer i den eksisterende interne EU lovgivning. Samtidig har et flertal af EU lande dog udtrykt en præference for at undgå en konventionsændring.

- **Adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet**

Der foreligger et udkast til beslutning om adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet, som indeholder en række anbefalinger til fortsat praktisk arbejde med bl.a. erfaringsudveksling parterne imellem og undersøgelse af mulighederne for begrænsning af barrierer – herunder økonomiske - for at få sager prøvet, søgsmålskompetence, udvikling af informations- og uddannelsesmateriale, effektive retsmidler, mulighederne for anvendelse af alternative konfliktløsningsmetoder og mulighederne for at dele og udbrede kendskabet til disse erfaringer.

Danmark støtter, at arbejdet på området om klageadgang og domstolsprøvelse fortsætter med fokus på praktisk samarbejde herunder erfaringsudveksling.

- **Elektronisk informationsværktøjer**

Der er udarbejdet udkast til beslutning om elektroniske informationsværktøjer med henblik på vedtagelse på partsmødet.

Danmark er generelt positivt stemt over for det foreliggende udkast, der lægger op til at samle kapacitetsopbygning og kommunikation via nettet, samt anbefaler parterne at udarbejde en kommunikationsstrategi og en informations- og gennemførelsesplan.

- **Offentlighedens deltagelse i internationale fora**

Der skal på mødet drøftes et udkast til beslutning om retningslinier for offentlighedens deltagelse i internationale fora. Udkastet søger at udmønte forpligtelsen i konventionen, hvorefter parterne internationalt skal arbejde for, at konventionens principper indarbejdes i internationale beslutningsprocesser m.v.

En del parter mener, at det er for tidligt at vedtage en beslutning herom på 2. partsmøde, og ønsker at udskyde dette.

Danmark støtter generelt udkastet og vil arbejde for, at beslutningen bliver vedtaget på 2. partsmøde.

Procedure og implementering

- **Implementeringsrapporter**

Det blev på 1. partsmøde besluttet, at parterne til brug for 2. partsmøde skulle aflevere en rapport over den nationale implementering af konventionen. Rapporterne skal indgå i en sammenfattende rapport som udarbejdes af sekretariatet til brug for partsmødet. Parterne skal på mødet tage stilling til konklusionen i den sammenfattende rapport.

Danmark har afleveret en rapport om den danske implementering af konventionen. Rapporten blev grundet Folketingsvalget afleveret en måned efter afleveringsfristen, og er af denne årsag ikke blevet behandlet i sekretariatets sammenfattende rapport.

- **Overholdelseskomiteen**

Der blev på 1. partsmøde i Lucca nedsat en overholdelseskomité, der kan påse parternes overholdelse af konventionen. Komiteen er unik i internationale sammenhænge, da også private personer kan indbringe parterne for komiteen. Der er indtil videre indbragt 12 sager for komiteen. 3 af sagerne er blevet afvist, og Komiteen har færdigbehandlet 5 sager op til partsmødet. Sagerne vedrører Kazakhstan (2), Turkmenistan (1), Ungarn (1), Ukraine (1). Komiteen konkluderede at der ikke var grundlag for kritik i sagen vedrørende Ungarn. I de øvrige 4 sager fandt Komiteen, at der var forskellige mangler i overholdelse af konventionen. Partsmødet skal tage stilling til Komiteens rapport og forventes at vedtage en beslutning med forslag til foranstaltninger, anmodninger og anbefalinger, vedrørende de pågældende lande.

Danmark finder det vigtigt, at konventionen overholdes, og at der støttes op om Komiteens arbejde.

- **Finansielle forhold**

Der skal på mødet tages stilling til udkast til beslutning om finansiering af konventionen. Udkastet lægger op til, at finansieringen skal ske efter princippet om en ligelig fordeling af byrderne. Det er imidlertid fortsat baseret på frivillighed med et differentieret bidragssystem, hvor parterne kan vælge at yde bidrag på andele på henholdsvis

på 20.000 US dollars eller 500 US dollars alt efter økonomisk formåen.

Man kan fra dansk side tiltræde udkastet til beslutning.

- **Arbejdsprogram for 2006-2008**

Der skal tages stilling til udkast til beslutning om arbejdsprogrammet for 2006-2008, hvori de fremtidige arbejdsopgaver under konventionen afspejles.

Hovedposterne er fordelt på overholdelsesmekanismen, uddannelse m.v. (capacitybuilding activities) og elektronisk forureningsregister (PRTR). Herudover er de mellemstore poster afsat til udbredelse af kendskabet til og anvendelsen af konventionen; og til elektronisk udveksling af information om national implementering af konventionen. De mindre poster dækker bl.a.: GMO'er, Offentlighedens deltagelse i strategiske beslutningsprocesser (informationskoordinering/workshop); elektroniske informationsværktøjer samt adgang til klage og domstolsprøvelse.

Danmark er som udgangspunkt enig i den foreslåede prioritering i arbejdsprogrammet, idet overholdelse og implementering bør prioriteres højt.

- **Strategisk langtidsplanlægning**

Der er udarbejdet et procedureforslag for strategisk langtidsplanlægning. Det bliver foreslået, at parterne på det 3. partsmøde skal vedtage en strategisk langtidsplan dækkende perioden frem til det 5. eller 6. partsmøde. Planen skal danne rammen for udarbejdelsen af fremtidige arbejdsprogrammer, og vil være et vigtigt redskab i den videre udvikling og implementering af konventionen. Det foreslås, at følgende elementer indgår i en strategisk langtidsplan:

- Vision/mission
- Fokusområder og disses specifikke formål og mål
- Indikative typer af aktiviteter
- Implementeringspartnere
- Rammerne for implementeringen af den strategiske plan.

Danmark støtter procedureforslaget for den strategiske langtidsplanlægning, og at de skitserede elementer indgår.

Officielle dokumenter

Officielle dokumenter til Partsmødet kan findes på hjemmesiden:

www.UNECE.org/env/pp